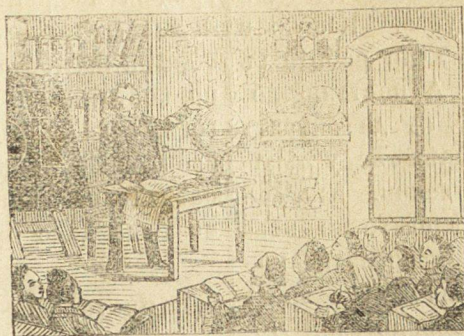

Година II.

Слѣстъкъ 6-й.

УЧИЛИЩЕТО излази два пѣкти въ мѣсеца на тѣзи годѣмина. Годишна цѣна прѣдплатена едно бѣло межд. а за отвѣтъ Турко фр. 7. Спомошествованїята ставатъ за-години. Писма неплатени на пощата не сѣ прїети. Твърдѣ дѣлги и неспокоени дописки оставатъ непомѣстени.

Писма, дописки и спомошествованїята се испращатъ надписани до издателя въ Руссе у печатницата на Дунавската област, или направо у писарницата на „Училището“ Телди-сѡакъ № 18. Въ Шюментъ на Г-ла Братія Р. Ил. Блъевони.

УЧИЛИЩЕ.

Содержаніе: Принадлѣжнитѣ на Педагога.—Живописание на Песталотїи (продълженіе отъ слѣстъкъ 4).—Испроваждането на Екзарха отъ Руссе до Варна. (Продълженіе отъ особїи листъ).—Българскитѣ училища въ Свищовъ.—Ученически разговоръ у Гръцкото училище въ Варна.—Разни.

ПРИНАДЛѢЖНИТѢ НА ПЕДАГОГА.

(Продълженіе отъ слѣст. 5)

Единъ педагогъ, за да сполучи въ намѣренето си, трѣбва да бѣде такъвъ: 1) да обича сичкитѣ около него дѣца; 2) да залага на работата си съ ревностъ; 3) да показва сѣкога весело лице и да е сладкодуменъ; 4) да бѣде търпеливъ, постояенъ и съ твърда воля; 5) да има по-главнитѣ свойства на лекаря; 6) да ржководи дѣцата спорѣдъ принадлѣжнитѣ на Педагогіята.

1. Ако необичае дѣцата съ присърдце, и ако неосѣщаме у себе желаніе за да имъ бѣдемъ полезни, то не можемъ си остуя прилично на педагогическото званіе. Любовьта къмъ ближнїа, що е основа на общественното добродѣтелие, трѣбва да бѣде и основнїи камѣкъ на Педагогіята. »Оставете дѣцата да дохождатъ при менѣ,« казалъ божественнїи Педагогъ—Иисусъ Христосъ.

За това да обичаме и нїи дѣцата, защото тѣи само ще можемъ да привлечемъ и тѣхната къмъ насъ любовь.

2. Никой не може да сполучи, у каква да е работа, ако са незалови съ присърдце; а то ще каже, че сичко са върши съ ревностъ. Слѣдователно безъ ревностъ нито педагогътъ ще може да на-

прави што дѣцата да бѣдѣтъ прилѣжателни, събудени, чивръсти и пр. За да са укрѣпи у насъ ревността, нека си наумѣваме, че дѣлото що вършимъ чрезъ Педагогіята е свято, и че само съ това ще можемъ да прѣдставимъ дѣтската душа живъ образъ Божїи.

3. Спорѣдъ веселото лице и съ благоразумно сладкодуміе, лесно влизаме въ дѣтскитѣ сърдца, и ги променуваме; до като чрѣзъ упорното и жестоко обхождане, съ начюмерено лице и често сѣрдѣние, отбиваме дѣцата, кои намѣсто да ни обичатъ, а тѣ зематъ да бѣгатъ отъ насъ; тогава и Педагогіята не може да сполучи. Същото бива и съ родителитѣ, кои трѣбва да бѣдѣтъ сѣкога умѣренни къмъ своитѣ дѣца. Защото и божественнїи учитель, Педагогътъ на чловѣческія родъ, Иисусъ Христосъ, тѣи бѣше сладкодуменъ и благоприветливъ къмъ сичкитѣ, та съ своето смиренномѣдріе научилъ и насъ да бѣдемъ такива, думащицъ: *който са смирява, той ще бѣде възвишенъ, а който ся възнося, той ще ся смири.*

4. Чрѣзъ търпението, постоянството и съ твърда воля само ревността може да бѣде правилна; защото безъ търпението и ревността отслабва, както и

ревностъ безъ търпение бива до едно врѣме, а послѣ са изгубва. Казано е какво и най-голѣмитѣ мъчни работи съ търпение са свършватъ. А постоянството и твърдата воля могатъ да оборятъ сичкитѣ мъчнотии, що срѣщаме у дѣцата отъ нѣкои си естествени, или домашни недостатки. Слѣдователно нека ний педагогитѣ бждемъ търпеливи, постоянни и съ твърда воля; нека чрѣзъ тритѣ тия спасителни добродѣтели, *Вѣра, Любовь и Надежда*, като истински Христіани, да залѣгаме сърдчено на работата си, и тогава Богъ ще благослови нашитѣ трудове за да сполучиме въ педагогическото си зване.

5. А това, що са рече, да има сѣки единъ Педагогъ *свойствата на лѣкаря* е: както лѣкарятъ исцѣрява тѣлеснитѣ болести, тѣй и педагогитѣ трѣбва да исцѣряватъ нѣравственнитѣ болести на душата. За това тѣ трѣбва сѣщо като лѣкарятъ да иматъ поглѣдитѣ си винаги обрнати къмъ дѣцата и да сѣглѣдватъ добръ какъ са обхождатъ и какъвъ характеръ има сѣкое дѣте; да внимаватъ добръ на тѣхнитѣ душевни болести и недостатки; да издирватъ наклонноститѣ имъ, да забѣлязватъ отъ прѣминалото за настоящето и да ги управятъ къмъ бждушето имъ умствено развитие; да познаватъ точно различнитѣ срдства за исцѣряването на тѣхнитѣ нѣравствени болести, както и лѣкаритѣ трѣбва да знаятъ различнитѣ билки за тѣлеснитѣ болести.

6. Най-сѣтнѣ педагогътъ трѣбва да бжде живъ примѣръ прѣдъ очитѣ на дѣцата; за това сѣ длѣжни и сами да са усъвършенствоватъ, што отъ день на день да ставатъ по вѣщи. Нищо толкозъ са невтѣлява у крѣхката душа на дѣцата, колкото онова що глѣдѣтъ, че прави учителтъ; защото тѣ слушатъ неговитѣ наставленія, но въ сѣщото врѣме неотдѣлятъ поглѣдитѣ си и отъ живитѣ му поученія—глѣдѣтъ винаги какво прави той и мъчатъ са да подражаватъ неговитѣ примѣри. Право е казалъ

грѣцкій мъдрецъ Сократъ: *На оногова думата са втѣлява наздраво, комуто дѣлата послѣдватъ рѣчьта*. Слѣдователно който желае да бжде добръ педагогъ, нека първо научи себе си и да усвои онези добродѣтели, кои трѣбва да прѣдаде на дѣцата; защото никой не може да даде другиму што самъ нѣма.

Животоописаніе на Песталоцій.

(Продълж. отъ слист. 4.)

Неговата отеческа любовь и добро сърдце къмъ дѣцата, неговото неуморно старание да ги свѣсти отъ тѣпоуміето за да бждѣтъ човствителни и окопитени на сичко, што глѣдѣтъ, слушатъ и говорятъ, направихъ да са расчюе заведеніето, кое живо цѣхвѣтше.—Отъ начало това му прѣдпріятіе са поерѣщна отсѣдѣ на радо сърдце и сички го хвалѣхъ; родителитѣ на ония дѣца признателно му захвалѣхъ и сѣкиму бѣше драго. На тойзи редъ работата вървя двѣ три години, когато некористолобивитѣ благодѣтели, кои съ своитѣ богати подарѣци бѣхъ самата подпорка на заведеніето, скоро са уморихъ и нечачѣхъ вече да помагатъ. Отъ друга стѣрна и неразбранитѣ родители на дѣцата зехъ да му досаждаватъ проташки за това, че тѣхната отхрана е била съвѣемъ другояче, а не както дѣцата имъ са въспитвахъ урѣдно. Най-сѣтнѣ са породи у тѣхъ и такава мисль, че отъ припосанитѣ дарове на заведеніето падало са дѣлъ и на дѣцата имъ—на такива зеръ просіята са ревила повече отъ въспитаніето.—Сиромахъ Песталоцій е ималъ доста главоболіе съ тѣзи неразбрани хора, кои го нападахъ безобразно и правѣхъ му сѣкакви пакости; до като най-сѣтнѣ хванахъ едно по едно да си зематъ дѣцата, тѣкмо тогава когато бѣше ги применилъ съ нови дрешки. Помежду това Песталоцій и самъ себе си укривява за несполуката на заведеніето, що тѣй скоро пронадна; за товъ той говори у своето съчинение, назовано, „Лабудова пѣсень“, че не увардиль собственного си начало: *невзскачай са съ ученето по-нагорѣнъ стѣпень, ако не си са закрѣпилъ юще на ниския*.

Тѣй Песталоцій испадна въ голѣми мѣки и неволи! Сичко са довѣрши и нѣмаше отъ нїйдѣ нищо. Но посрѣдъ толкозъ тѣжи и досадно усамотеніе, що бѣше за него много тѣжко и усилено, той пакъ живѣяше духомъ на онова мѣсто, отдѣто бѣхъ го напустили дѣцата. Тѣзи си тѣготата ой е описалъ у една книга подъ заглавіе: „Вечерни часове на одного пущинака“ (1780). Но това му съчиненіе нѣкакъ са не харесвало на първенци-тѣ, защото въ него са обѣщаше духъ, що извира въ полза на подчиненія народъ, духъ що може да има само единъ распаленъ младежъ; а таковато съчиненіе май не било достъпно на простія народъ. То са е прѣпечатвало отѣтнѣ съ нѣкои си по тойзи видъ допълненія. Тукъ са съглѣдва духъ на неговото уметвенно богато произведение, и у ещето врѣме и сичката программа на неговата дѣятелность за сѣ що е природно и истинско.

Когато Песталоцій е писалъ това решение (сентенція), съ сърдце пѣлио отъ любовъ къмъ човѣчеството, никакъ не мислѣше, че скоро ще бѣде народенъ писателъ, и че по тойзи пѣтъ той ще да иенѣли своето назначеніе. Но згодна случка го накара за да напише и друго нѣщо върху стражаригѣ, кои назѣхъ при града Цурихъ на могилата, и да ги уприличи на тогавашнитѣ по модата войны съ засукани мустаци. Това му даде поводъ да напише единъ смѣшенъ членъ, за което нѣкой си ученъ по име Молеръ Фисли изяви своето обсежданіе (критикъ), като исказа, че *има дарба да стане народенъ писателъ*.

Таковато Фислово прокобене подстори Песталоція да са завземе съ друго съчиненіе: „Линхардъ и Гертруда“. Въ тона си дѣло, както самъ говори, той е искалъ да изложи што са обѣщало у народа, безъ никое си критикуваніе. И тѣй начерталъ нѣкоя си община, управлявана отъ единъ нехвельтъ намѣстникъ, който съ своитѣ лошевини (урвузлуци) насмалко да съине одного зидаря, назованъ Линхардъ, кого послѣ неговата честна, справедлива и достойна жена Гертруда избави отъ пропастьта, чрѣзъ помаганіето на добрія и вѣренъ Священникъ. А

това е написалъ въ нѣколко недѣли и толкозъ сполучно, што и самъ са чюди какъ му е хрумнало на ума да го нагласи. Щомъ излѣзе книгата изподъ печатъ, ненадѣйно отъ много мѣста са отзѣвахъ съ голѣмо удоволствіе. Въ ещето врѣме и книжарѣтъ Декеръ изъ Берлинъ обѣщава да му плати по една жѣлтица на сѣкоя печатна кола за да купи съчиненіето. Тѣй и въ Нѣмско са пріе съ отлична похвала и благодареніе. И наистина, рекълъ би нѣкой, че до тогава други не е можилъ да напише такова съвършенно народно дѣло. За това сички знаменити хора отрѣдомъ му захвалѣхъ; а Бернското „Економско Дружество“ му проводи златенъ медаль (челенкъ) що е Песталоцій наскоро продалъ—разумѣва са, отъ нѣмай кѣдѣ. Послѣ съчиненіето са приведе и на Данскій езикъ; а у Баварско правителството го прѣпорѣча на сички учители и проповѣдници. Тукъ живо са изобразява прилика на човѣческія животъ, особенно откъмъ душевното отношеніе на дѣцата. Съдържаніето на книгата обема най-искусни черти за нехвельтото състояніе на селенитѣ, кои сѣ потикнѣти и оставени като нїйдѣ нїкой, безъ ученіе и неприглѣдвани; показва юще, че самото срдѣство за истѣяване на занѣтитѣ и земледѣліето е общенародното образование. Сѣтнѣ дохожда за въспитаніето и, като поменува, че вліяніето на майката има голѣмо значеніе при образованіето на младитѣ души, исказва, че за да бѣде човѣкъ истински образованъ, трѣбва първо да е съ добра отхрана и нищо повече,

(Слѣдва)

Б. Р. Нашитѣ читатели може да имъ е дошло нѣкакъ безладостно за протаканіето на Песталоціевій животъ; но знаемъ, че и мнозина сѣ любопитни да видятъ каква му е стѣтината. За това намъ е свидно да са прѣкъса таквозъ хубаво и примѣрно животоописание на единъ отличенъ педагогъ, комуто името звѣнти у цѣла Европа. Ако ми знае нѣкой да е имало нѣкога у нашія народъ такъвъ педагогъ, нека ни са обади, та да напустимъ чюждото.—Нїй ще са помѣчимъ дано можемъ го поскрати та съ идѣщія слистакъ да са сврши; но никакъ неприлѣга

ИСПРОВАЖДАНЕТО НА ЕКЗАРХА ОТЪ РУССЕ ДО ВАРНА.

(Продължение отъ Особнія листъ)

Н. Святѣйшество Екзархътъ бѣше слязалъ въ дома на старія гражданини познать сѣкиму по честитата си търговия, Г. Х. Атанаса Х. Петкова, дѣто прѣсѣдя два дни гостенинъ и приема посѣщеніята на сичкитѣ граждани и на онія, кои бѣхъ на дошли отъ далечни мѣста, както и отъ първенцитѣ на другитѣ туркашки народности.

Вторникъ на 14 того, утрѣнта рано, Н. Блаженѣйшество, сподиренъ отъ многобройно множество проводници изъ града, и онези кои бѣхъ дошли наедно отъ Видинъ, Ломъ, Орѣхово, Свищовъ и отъ други мѣста, прѣводимъ и отъ нѣколко военни запѣгата конници, слѣзе на станцията, отдѣто трѣбваше да потегли по желѣзницата за Варна. Тукъ посѣдя малко у една особна стая дѣто прія послѣднитѣ здрависванія и, като благослови сичкитѣ проводници, стана на крака и поблагодари имъ за честта що му отдадохъ въ тоя случай. Послѣ са въскачи у най-хубавія салонъ, и съ Него наедно сѣдна първий депутатинъ Г. Георгаки Челеби Чалжоглу, който бѣше дошълъ изъ Цариградъ съ други двама депутати, та ходихъ у Видинъ. На други вагоне са въскачихъ проводницитѣ изъ Руссе и други мнозина, кои щѣхъ да придружатъ Н. Блаженѣйшество до Варна. Щомъ са мръдна треньтъ нареденото множество нададе викъ: *Да живѣе Султана! да живѣе Екзархътъ! да живѣе Българскій народъ!*

Тѣй са отдадохъ приличнитѣ почести на новойзбранция нашъ Екзархъ, толкозъ отъ стърна на сичкото население въ Руссе, колкото и отъ стърната на главното веляетско управлене,

А оттукъ до Варна то какъ равказватъ проводницитѣ:

По сичкитѣ станцій на желѣзницата отъ

Руссе до Каспеченъ бѣхъ найвъзли селенитѣ старо, младо, мъжже и жени съ дѣцата си, кои държѣхъ алено—бѣли припорчета, нашитени съ сѣкакви цвѣтица отъ поляната и градинитѣ; на сичкитѣ по лицето свѣтеше една неописанна радостъ, баби и старци плачихъ отъ радостъ. Но посрѣщането, казватъ бѣше най-отлично при станцията на Каспеченъ. Тукъ бѣше са патрупало изгърдно множество народъ отъ сичката Прѣславска Епархія: сичкитѣ жители отъ Ени-Пазарско, правадиско и селата бѣхъ са покръжили да посрѣдичатъ своя любимій и многожелаемій пароденъ Священноначалникъ. Изъ Шуменъ учителитѣ съ ученицитѣ си и момичета отъ дѣвическото училище, применени и на нашитени, стоѣхъ наредени, нѣждицъ весели нѣсни за здравнето на Царя и Екзарха. Отъ салона, до стаята, дѣто щѣше да са одбѣ Н. Блаженѣйшество, имаше послано ново зелено сукно; а на нѣтя му исправени три украсени триумфа, обкичени съ сѣкакви пѣстрила и цвѣтя. Най-хубавото украсене е било, казватъ, онова, що бѣше патѣкмилъ у канцеларната си стая Г-нъ Заморски: Надъ стола, дѣто сѣдна Екзархътъ, Г-нъ Заморски бѣше извилъ единъ прѣкрасенъ вѣнецъ сѣ отъ пѣстрошарени перерудки, а посрѣдъ са спущаше, право на Екзарховата глава, едно гълъбче, нализано тоже отъ перерудки. Тукъ Н. Блаженѣйшество приема учтиво посѣщеніята на посрѣщачитѣ изъ Шуменъ и околността. А депутатията, що го прѣпровождаше, за да изрази своята признателность къмъ Шуменскитѣ граждани, и къмъ патрупаното множество народъ, зарадъ голѣмото имъ патриотическо чюство, покани Г-нъ Н. Жекова (който придружаваше Екзарха до Варна) да ги поздравн отъ стърната на сичкитѣ съпроводници. Поскоро измѣжду наваницата са принесе единъ столъ, дѣто бѣше въскаченъ нашій Ораторъ. Но едвамъ произнесе нѣколко рѣчи, сѣкиму изъ очитѣ потекохъ радостни сълзи; а събранный народъ, въдушевенъ отъ тѣзи народна слава, нададохъ сичкитѣ грѣмогласни викове: да живѣе всемилостивий нашъ Царь! да живѣе Екзарха! Дѣждѣтъ като, че искаше да порасхлади распаленитѣ отъ радостъ сѣрдца, силно зарѣмъ, и

звънецътъ издрънка за тръгване; въздухътъ есна отъ викоуе и пѣсни; а тренътъ, засиленъ по желѣзницата, уижти си кедѣ Провадія.

Спорѣдъ разказванетоъ на проводачитѣ радостта повсѣдѣ еднакво е била неописана не току, за Българетѣ, но юще и за Турци, Ерменци, Евреи и други; само клети Гагаузе колкото сѣ черни, повече почернели отъ тѣхната адека злоба. *Да воскреснетъ Българскій народъ и да расточатся врази его— Герцитѣ*, ще кажемъ и ній, че да е на добъръ часъ!

У Варна посрѣщането и испроваждането на Екзарха е станало сѣще тръжественно, и голѣма навалица народъ са събради, щото градътъ билъ пълненичекъ съ Българе. А испроваждането му за Цариградъ било много тръжественно; морето са покривало отъ множество ладій, и ечало отъ гръмгласни викоуе. Сѣщето е послѣдвало и у Цариградъ дѣто Екзархътъ е билъ поерѣщанъ на боаза отъ 3—4 вапори пълни съ народъ.

П Ъ С Е Н Ъ

**Испѣяна при тръжественното посрѣщаніе на Негово Прѣблаженство
Първия Българскій Екзархъ
Г.Г. АНТИМА.**

(Нарядилъ Н. А. Живровъ.)

**О! ты Българскы народе
Радостно вечъ заубй!**

Нек' ся навредъ, нек' ся навредъ
Радостенъ гласъ развѣй;
Гръцка злоба вече падна—
Вѣчно има да тѣй!...

Доби вече Българія,)₂
Своя Екзархія!)

Нек' ся навредъ нек' ся навредъ
Радостенъ гласъ развѣй;
Милостивъ былъ Султанъ Азизъ—
Дълго нека живѣй!

Ній добихми въ негови дни)₂
Чърковни правдини)

Нек' ся навредъ, нек' са навредъ
Радостенъ гласъ развѣй;

Насилството ся потъпка—
Правдата вече владѣй!
Доживѣхми, доживѣхми)₂
Свой пастыръ видѣхми)

Нек' ся навредъ, нек' ся навредъ
Радостенъ гласъ развѣй;
Първойзбранный Нашій Екзархъ
Нека дълго живѣй!
Отъ родътъ ни нераздѣльный)₂
АНТИМЪ Преплаженный!)

Ура, Ура, Ура, Ура!)₃
Нека дълго живѣи!)

Нек' ся навредъ, нек' ся навредъ
Радостенъ гласъ развѣй;
Народнитѣ ни труженци
Да сѣ свише дарятъ
Съсъ свѣтли лавровы вѣнци)₂
Вѣчно да сѣ славятъ!)

Ура, Ура, Ура, Ура!)₃
Вѣчно да сѣ славятъ)

1872 Марта 11.

Свищовски-те Български училища.

Въ Свищовъ има осемъ училища, отъ кой-то четире сѣ мъшки и четире дѣвически. Отъ мъшки-тѣ три сѣ *основни* съ пригответелни классове и едно *главно*. Отъ дѣвически-тѣ тѣй сѣщо три сѣ основни и едно главно, раздѣлено на двѣ отдѣленія по причинъ, че ученици-тѣ отъ една-тѣ махлж не могатъ да идвѣтъ въ другѣтѣ.

I

Главно-то мъшко училище сѣ състои отъ петъ класса, въ кои-то сѣ преподавѣтъ следующи-тѣ предмѣти:

Въ I Классъ

- 1) Законъ Божій (Вехт. Завѣтъ).
- 2) Обща Географія.
- 3) Аритметика (4 прост. дѣйствія и именов. числа).
- 4) Българскій Языкъ (до глагола)
- 5) Франц. Языкъ (прочлѣтъ и преводъ по Ф. Ана)
- 6) Краснописаніе.

Въ II Класъ

- 1) Законъ Божій (Новій Заветъ).
- 2) Географія (Гражданска. Азия, Америка и Океанія)
- 3) Аритметика (прости и десетични дробни).
- 4) Българск. Языкъ. (Отъ глагола до Синтакса.)
- 5) Естествена Исторія (Зоология)
- 6) Всеобща Исторія. (Древна Исторія)
- 7) Франц. Языкъ (Грамматика до глагола и преводъ)
- 8) Турек. Языкъ (Прочитъ и писане)

Въ III Класъ

- 1) Законъ Божій (Православ. Катихизисъ)
- 2) Географія (Гражданска: Европа и Африка)
- 3) Аритметика. (отъ уравненіята до край).
- 4) Българск. Языкъ (Синтаксъ)
- 5) Всеобща Исторія (Средня Исторія)
- 6) Естествена Исторія (Ботаника)
- 7) Физика. (до топлотъ-тж.)
- 8) Франц. Языкъ. (Грамматика до Синтакса и преводъ)
- 9) Турек. Языкъ (Грамматика първа частъ и преводъ)

Въ IV Класъ

- 1) Законъ Божій. (Църковна Исторія)
- 2) Географія (Физическа и Мѣстна)
- 3) Алгебра (до квадратни-тѣ уравненія)
- 4) Геометрія (Планиметрия и Стереометрия)
- 5) Старо-Българск. Языкъ
- 6) Всеобща Исторія (Нова и най-нова Исторія.)
- 7) Естествена Исторія (Минерология)
- 8) Физика (Топлина, Светлостъ, Магнетизмъ и Електрицитетъ)
- 9) Франц. Языкъ (Синтаксъ и преводъ.)
- 10) Турек. Языкъ Грамматика до Синтакса и преводъ)
- 11) Търговія (Теоретическа Диплография)
- 12) Литература (Прозаическа частъ).

Въ V Класъ

- 1) Законъ Божій (Исторія на Българск. Църква).
- 2) Географія (Математическа).
- 3) Химія (цѣла)
- 4) Българска Исторія
- 5) Алгебра (отъ квадратнитѣ уравн. до край)
- 6) Геометрія (Трисонометрія)

- 7) Старо-Българскій Языкъ
- 8) Франц. Языкъ (Синтаксъ и преводъ)
- 9) Турек. Языкъ (Синтаксъ и преводъ)
- 10) Търговія (практическа Диплография)
- 11) Литература (поетическа частъ)

Тѣзи година нѣма V-тиятъ класъ(?); ученицитѣ отъ четиритѣхъ класа сѣ на брой 84.

(Слѣдва.)

Изъ Свищовъ бѣлж ни проводили двѣ слова, едното върху издаденія вече Имп. ферманъ, и наредно съ това за избирането на Бѣлг. Екзархъ Дѣда Антимъ Видински, а другото за покойнѣя Т. Милановича, и оиѣ покойницѣ, кои сж завѣщали по нѣщо на Свищовскитѣ училища. И двѣтѣ тѣя слова, по умилителното си и примѣрно съдържане, сж хубреви; за това нѣма да обмислимъ, но ще ги помѣстимъ у виджитѣ броеве на „Училището“ Намъ ни е драго и желасмъ да си устоимъ на сѣщо е добро и за обща полза на народа, но сичко изведиже не може. Стага нашитѣ дописници да не бързатъ, че свѣое нѣщо си има реда и времежо.

Ученически разговоръ у Гръцкото училище на Варна.

П. (на съученика си Д.) Абе българскій Патрикъ дошълъ ха?

Д. Хх! дошълъ зеръ; баща ми го видялъ бия като излязълъ на желѣзницата. Много святъ имало бей; хиляди хора излѣзли на поерѣщането му: запѣта, аскеръ, напредъ и п. дирѣ му, да го позитъ..... гюрулгѣй патхрдѣ хе! Той чо-голѣмъ и отъ Гръцкѣя Патрикъ, каза буба, пѣкъ не са видялъ фудулъ. Буба кай, че нѣй сме били Българи и къмъ Българитѣ ша са обърнемъ.

П. А че твой баща незнае български, колкото туреки бе; и азъ неразбирамъ много грѣцки, ами пакъ съмъ Гъркъ азъ.

Д. Чюнкимъ сичкитѣ други знаятъ я.....

П. Ами тебѣ баща ти Българинъ ли е?

Д. Какъ не! снощи казваше, че баща му билъ отъ Зиздаръ—кюй, Правадиско.

П. А че и мой дѣдо билъ отъ Шуменъ, амж отка дошълъ у Варна, станялъ Гъркъ хайде.....

Д. А че и буба тѣй приказва; ако земешъ ти да хесапишь отъ дѣда и баба, у Варна нѣма хичъ Гръци. Ами току ѣж запуши че.....

До като тѣй си приказвахъ двамата другари, ей го че са обади отгатѣкъ и трети С.

—А бе, холанджимъ, и нѣси приказвахме снощи у дома, че ако би да доде тукъ

Владика Българинъ, май ще бждемъ откъмъ то българека стърна.....

П. Че и твой баща българинъ ли е бе?

С. Ахъ; зерь неискаж баща ми че сичкй ни *сой, доомасж копмасж*, билъ български, бей; той *аннатисваше* (расправяше) какъ са крили отъ лошитъ хора, какъ бѣгали по бозгушитъ. Хемъ името му било Боньо, пкъкъ сега Бониди.....

Въ това врѣме току са обади и други Т. та продума: Галиба и мой баща ще стане Българинъ Йоксемъ.....

—Белкимъ тѣй? извикахъ и тримата изведнѣжъ, ще стане Българинъ ли? Тогава у Варна неще остане за илачъ Гъркъ, освѣнъ абаджингъ.....(?)

Б. (*Който до тогава само слушалъ и са поталъ!*)! Мой баще нества Българинъ бей да знаете колко мрази той Българитъ, хемъ ги кълне до Бога!

Д. И мой баща ги мразѣше, амж сега да видишь какъ ги обича.

П. Абе то хубаво да съмъ Българинъ, илемъ тукашнитъ Българе нѣматъ черква

Д. На ли иматъ, я бе, черква и училище наедно?

П. Иматъ ама нафиле: хемъ черква хемъ огдолу училище, *хичь олурмж я?*

Д. Да не биваше нѣма да го направятъ. Ами знаешъ ли ти юще какво има? Митрополіята и черквата *Панагил* били направени съ български пари; хемъ и отъ Русія, знаешъ ли, направената онжъ черква?..... та сега да са незнаитъ Йоксемъ отпѣмватъ и двѣтъ като *ешектенъ семерж алжръ гйби*.

Т. Е, Ако е тѣй, то и Никули чорбаджи ще са изобади, че е Българинъ.

С. Никули чорбаджи ли кайте? Затъ онуиъкюкю сою халисъ Булгароолу Булгаръ

Т. Абе ами Апостолаки чорбаджи? Ода о шекилъ. Неговото име било аслж Железъ; ами намъ защо ходилъ у Атина и прѣкръстили го Киръ Апостолаки.

П. Я ний да са оставимъ отъ тойзи мухабетъ, че да си учимъ магимата, зеремъ ако доде Даскалтъ.....

Д. Ахъ! за магима той небе; ами да са неуприсуша, че приказваме Български Йоксемъ.....Баремъ му знаете адета; тамъ веднѣжъ на 15-тѣ дни, кога ни слушалъ кога не, каже ни магимата, па рече: карайте отгукъ до тукъ хайде.

Т. Даскала Даскала! *Сусунуз, булгарджда...*

—Даскалтъ Сжтъ! влѣзе, сичкитъ уединиъ гласъ провикнахъ са да чегятъ, училището екна, и вече отъ глѣчка тамъ са нестоѣше, че заглушавахъ човѣка.

РАЗНИ

Най-богатий човѣкъ на свѣта

Наскоро е пристигнахъ въ Парижъ най-богатий, отъ сичкитъ до сега прочюти хора на свѣта, Мексиканецтъ *М. де-Аропе Ну-несъ*. Тойзи мжжъ притяжавалъ у областята Зонора една земя до 20 левги (около 20 часа) на длъжъ и ширина; при Индйскія заливъ ималъ единъ далинъ за лувене маргарецъ, а у Урагай държалъ една богата рудница за сребро. Той ималъ юще по сичкитъ столици на свѣта великолепни палати; въ Парижъ палаттъ му са намиралъ при улицата Св. Онорий.—

„Журналъ де Парижъ,“ като говори за тоя Американецъ, казва, че сега за пръвъ пжтъ той дохожда у Френско; а неговитъ разноски, като приличали на царски, щѣлъ да направя голѣми тържества и балове за развеселене на Парижката публиката. Богатий Мексиканецъ билъ на възраст 40—годишенъ, въсчеренъ (мургъ) съ издрачи черти на лицето, а тѣлосложеніето му гиздаво.

Мнозина, кои страдхтъ отъ безнаричната болестъ, като си паумятъ за таковато нечувано богатство и безъ четъ имане у единъ човѣкъ, ще имъ са стори много чудно, и могатъ били да са пораздразнятъ, но ни ще имъ кажемъ да си уталожатъ сърдцето; защото и той ще да умрекако умира и найсѣтний сиромашъ: **Земла еси и пакы въ землю пойдеши**. Слѣдователно и тойзи, който владѣе толкозъ земя, и е безкрайно имане, ще са побере у едно мѣстце отъ три раскрачи, и върху му една купчинка прѣстъ. Това ще му бжде спчко.

Блазъ си томува, който е умѣялъ какъ да спечели и да са обогати та да живѣе човѣшки и да може да струва добро на другитъ, особенно на рода и отечеството си! но прѣблаженъ е и онзи, който съ малкото си имане, или знание, дава му сърдце и желе да помага за сичко що е добро и полезно на човѣщината. Каква облага отъ единъ богатъ, който съ своето омразно скѣпничество нито е за себъ си нито за другитъ? Това е мждо изрекълъ И-съ синъ Сираховъ: **Мжжеви скжпомѣ не лѣпо естъ богатство, и чловѣкъ закиснавъ на что имение? скжираай отъ дѣши своеса, инѣмж скжиратъ и во благиуъ его инний наслаждтса. И пакъ: Иже сѣвѣкъ злжж, комѣ довржъ вждетъ?**

(Глава 14).

НОВИ БЪЛГАРСКИ КНИГИ

Излязла е първа книжка: *КНИЖЕВЕНЪ ИМОТЪ* за *дѣцата* нарежда и изважда на свѣтъ Г. А. Живковъ. Книжката е отъ 5 печатани малки коли на 8-на, и сѣки месецъ ще излиза по една такава книжка. Годишна цѣна за 12 книжки гр. 36.

Тѣзи книжки ще бѣдѣтъ твърда полезни за дѣцата, защото обематъ такива лесни и любопитни нѣща за малкиѣ момченца и момиченца, щото винаги ще ги прочитатъ на-радо-сърдце; а повече катоса писани по на-роденъ духъ си иматъ приличниѣ картинки, на кои дѣцата обичатъ да са взиратъ. Ний прѣпорѣчваме тѣзи книжки на сичкиѣ родители и учители; а не млади нашь въ книжевното поле писателъ желяемъ прѣд-нина и твърдо постоянство въ прѣдирѣтителу!

КНИЖНИЦИ за *НАРОДА*. *Земля и не-бе*, издава книжарницата на Г-да Хр. Да-новъ и С-ю. Книжка II стрѣници 42 на 8-на. И тѣзи книжка е добра за прочитане; защото расказва какво нѣщо е земята, що и-ма въ нея и надъ нея.

КРАТКА БЪЛГАР. ИСТОРИЯ, по *пита-не и отговоръ* за *първоначалниѣ училища* отъ Д. Т. Душанова. *Второ издание до-пълнено*. Издава пакъ сѣщата книжарница, въ Пловдивъ Руссе и Гитоля, дѣто са и намира за продливъ.

Селско-Стуанска Неорганическа и орга-ническа *ХИМИЯ*, популярно изложена за училницата и народа.

Издадена отъ Д. Елчевъ на голямъ фор-матъ стр. 188, цѣна гр. 15.

Пишатъ отъ Едрене, какво и у тойзи градъ са е нагласило Българско Читалище, кое на 27 прошлаго Февруаря било освитено съ приличното тържество, при събрането на много Българе. Тукъ са сказали двѣ слова съ които са обяснило на събранитѣ за *цѣл-та* на *Читалището* и *ползата*, що *обѣща-ва* това *богоугодно заведение*, кое носи *хубаво-то* име: „*Разсадникъ на Цивилизацията(?)*“. Тържеството са свършило съ пѣсни на ученицатѣ за здравіето и дългоденствіето на Н. Им. Величество Милостивія нашъ Царь Султанъ Абдулъ Азизъ-хана, (на когото портрета стоятъ на чело, украсенъ съ хубавъ вѣнецъ). Читалището брояло до сега 120 членове, кои наспорявали и скоро щѣли да изпълнятъ числото 200.

Отъ наша стрѣна ний ще пожелаемъ на

сѣтотечественицитѣ си у Едрене добри сѣт-нини и сполука въ прѣдирѣтителу имъ! Да-но това Читалище послужи въ примеръ и на другитѣ татѣкъ заглѣхнали въ Гърчиоліята градове и села, дѣто да са настанятъ рѣ-домъ Български училища и читалища за да са поострѣятъ тамкашнитѣ ни сѣтотечестве-ници отъ гърцкія пѣздерь, що ги злѣ па-тискаше, та до сега неможѣхъ да са окончи-ятъ. Напрѣдъ братя въ Просвѣщенето! не-ка залѣгаме синца еднакво за ученето и Богъ ще бѣде съ насъ. Да работимъ неу-морно, и винаги да са Богу молимъ за Сул-тавовото здравіе.

ОТГОВОРИ НА ПИСАРНИЦАТА.

Г-ну И. П. Б-ву въ Кортевъ. Вашта лигове отъ год. I „Училище“ сѣ испраща-ни у *Ески-Заара*. Подирете ги молимъ, и а-ко ги нѣма, то ще ви са дотѣкмятъ. Ний знаемъ, че не сѣ изгубени, а стоятъ наед-но мѣсто забравени, което нетрѣбваше тѣй, но станало.—Радаме са че и у селото Кор-тевъ има наредъ училище и хора, кои чув-ствоватъ доброто, и желяатъ за учене. Ху-баво да когкатъ учителя си, защото у насъ такива то младежи рѣдко са случаватъ, а ка-мо ли за селата.

Г-ну П. Ф-ву въ Болградъ. Познато ни е вашето добро сърдце и родолюбиво желяние, съ което са отличавате помежду болгарскитѣ момци; но изобио ний ще кажемъ съ тур-ската поговорка: *комшударъ жиъ кемъ джеваби иоктуръ, иллеми конакъ вермейорларъ*. Ако ви не мѣрзи, порасходете са единъ день кждѣ Ямб. махла и отойгете са у Г-на Н. Ил-ча, кой-то ще ви обади правото (каго вѣже въ тор-ба); можете да са донитате тамъ и отъ дъл-гата сновалка, да речемъ Х. П-та Ключар-ка, и тя ще ви каже че освѣнъ тѣхъ прави хо-ра нѣма въ Болградъ. Хемъ нѣма я; да и-маше щѣхъ ли да са оставятъ на крадлюв-цитѣ за да имъ бѣдѣтъ сѣдници?.....Ами Централното училище? И то кажи, *както го е залюляла, тѣй ще да го и закопае*.—

ПОДАРКИ.

РУССЕ. Негова милостъ Г-въ Стефанъ Т. Поповъ отъ Руссе подарява по 1 год. течене отъ „Учили-щето“ за слѣдующитѣ мѣста: 1) за училището въ Ма-чинъ, 2) за село Рѣхово (Руссеенско) 3) село Гагале и 4) за село Красенъ.

Г. Маріанъ Кличанъ подарява 1 год. течене отъ „Училището“ за Католичкото село Бѣлене у Свищовско
СЛИВЕНЪ. Г-жа В. Добрева подарява едно год. течене отъ „Училището“ на жен. Дружество въ Слив-венъ.

Изоатель—стуганъ **Р. БЪЛКОВЪ.**

Руссе, въ печатн. на Д. областъ.

طونه ولايتي مطبعه سنده طبع اولمشدر